

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Начальнік упраўлення
адукацыі Карэліцкага
райвыканкама, старшыня
арганізацыйнага камітэту

І.В.Асташэвіч
“ “ кастрычніка 2020 г.

**Заданні школьнага этапу рэспубліканскай алімпіяды
па беларускай мове і літаратуры 2020/2021 навучальны год
Комплексная работа**

11 клас

Заданні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Усяго
Балы											

1. Устаўце прапушчаныя літары і падбярыце сінонімы да запазычаных слоў.

..гаізм - ...; фі..ска - ...; ..н'екцыя - ...; ун..кальны - ...; туб..ркулёз - ...;
б..стс..лер - ...; ав..ню - ...; арб..траж - ...; пл..б..сцыт - ...; м..л..ярацыя -
... .

**2. Перакладзіце словазлучэнні на беларускую мову. Ва ўсіх словах
кожнага выразу пастаўце націск.**

У рускай мове	У беларускай мове
1. Увидеть своими глазами	
2. Идти по полю	
3. Дом в пять этажей	
4. Согласно закону	
5. Оставить после себя	
6. Сказать по секрету	
7. Ухаживать за девушкой	
8. Создан по образцу	

3. Утварыце назоўнікі з указаным значэннем.

1. Назва поля, дзе расла бульба – ... . 2. Назва поля, дзе расла кукуруза – ... .

3. Назва поля, дзе расло проса – ... . 4. Назва поля, дзе рос лён – ... . 5. Назва поля, дзе рос гарох – ... . 6. У мінулым годзе – ... . 7. Два гады назад – ... . 8. Час, што папярэднічае вясне – ... . 9. Спецыяльнае памяшканне для захоўвання вазоў – ... . 10. Падвальнае памяшканне – ... .

4. Прачытайце прыказку. Вызначце, які дзеяслоў у ёй мае граматычны амонім у форме прошлага часу адзіночнага ліку. Запішыце амаформы ў пачатковай форме, формах першай асобы адзіночнага і множнага ліку і другой асобы множнага ліку цяперашняга часу.

І мыла, і шыла, і ткала, і прала – і ўсё языком (*Прыказка*).

Пачатковая форма	Форма першай асобы адзіночнага ліку	Форма першай асобы множнага ліку	Форма другой асобы адзіночнага ліку

5. Запішыце назоўнікі ў прапанаваных склонавых формах.

Месны склон адз. лік: задуха, залатар(майстар), замок, запечак, засаўка, збан, звадка, звяга, мармур.

Творны склон адз.лік: засень, Наталля, Косця, косць, свякроў, жаль, рэч, мужчына, імя.

Родны склон мн. лік: сеялка, майка, дачка, кніжачка, журавель, жыцце, каромысел, бівень, апенька.

6. Вызначце, як утварыліся прыдаткі да назваў свят і прысвяткаў беларускага народнага календара.

Назва	Утваральная аснова	Спосаб словаўтварэння
<i>Узор:</i> 24.04 – Анціп-ахоўнік	<i>ахоўва(ць)+ нік ([ ])</i>	<i>суфіксальны</i>
29.01– Пётра-паўкорма		
17.07– Андрэй Наліва		
23.06– Акуліна-грачышніца		
12.08– Іван-воін		
30.08– Міроны-ветрагоны		

7. Запішыце колькасна-іменныя спалучэнні паводле прапанаванага ўзору. Узор: 1 пуд = 16,38 + кілаграм: 1 пуд роўны шаснаццаці цэлым трыццаці васьмі сотым кілаграма.

Лік	Колькасна-іменнае спалучэнне
1 палушка = $\frac{1}{4}$ + капейка	
1 рубель = 200 + грош	
1 залатоўка = 1,5 + грыўня	
1 алтын = 0,03 + рубель	
1 талер = 92,62 + капейка	

8. Запоўніце табліцу.

Герой (героі)	Назва твора	Жанр твора	Аўтар
Пячнік, зондэрфюрэр			
Пятрок і Сцепаніда			
Андрэй Лабановіч, Ядвіся			
Данілка, Зоська, Сымон, Лявон і Марыля Зяблікі			

9. Суаднясіце левы слупок табліцы з правым.

Назва структурна-кампазіцыйнага комплексу	Яго фармулёўка
1. Трыпціх	А. Вершаваная жанравая форма. Характарызуецца сэнсавай незалежнасцю строф.
2. Бурлеск	Б. Тры вершаваныя творы на адну і тую ж тэму.
3. Гратэск	В. Від камічнай, парадыйнай паэзіі, які асноўваецца на перавялічана камічным паказе розных жыццёвых з'яў

4.Канцона	Г.Способ паказу жыццёвых з'яў або чалавека, пры якім камічнае спалучаецца з фантастычным, пачварна- карыкатурным
5.Стансы	Д.Куртуазная песня

10. Пад якімі нумарамі размешчаны героі з твораў Якуба Коласа?

- 1) Міхал, дзядзька Антоць, Ганна, Кастусь;
- 2) Серж, Насцечка Закрэўская, Мішка;
- 3) Сымон, дзед Курыла, Шлёма, пан Галыга;
- 4) Арончык, Булановіч, Абшарскі, Гарнова;
- 5) Лабановіч, Ядвіся, Саханюк, Турсевіч;
- 6) Гарлахвацкі, Туляга, Зёлкін, Левановіч, Чарнавус;
- 7) Данік Малец, пан Цаба, пані Мар'я, Мікола Кужалевіч;
- 8) Беларэцкі, Дубатоўк, Яноўская, Свеціловіч;
- 9) Шрэдэр, Лукашэвіч, Нявада, Ракуцька, Паліводскі, Акаловіч.